

הוצגו החידושים האחרונים בתחומי הרפואה בה עסק למחיתו בהיותו כאן בשווייץ. בשנת תשכ"ו הוא היה בשנת אבל על פטירת האבא רבי יוסף זצ"ל, ובמקום הוועידה, במזרח הרחוק, לא היתה כל אופציה למניין בו הוא יוכל לומר קדיש. הוא פנה לרבו הגאון הגדול ר"מ סולובייצקי זצוק"ל בציריך, כדי לשאול מה עליו לעשות במקרה זה. הגאון הגדול ר"מ אמר לו שאכן הוא לא יכול להפסיד את אמירת הקדיש, אבל הוא מיעץ לו באותו שבוע להשתתף ב'ירחי כלה', ומאז הוא הפך את ההשתתפות השנתית ב'ירחי כלה' לקבועה, ובאותה שנה בדיוק הוא נקרא לפתע ברחיפות לביתו של מרן המשגיח הגאון הצדיק רבי יחזקאל לוינשטיין זצוק"ל, שלא חש בטוב.

לימים סיפר, שהייתה לו בעיה ברכי העיכול, והיו לו היו רק טיפות שנותנים לתינוקות בני שלושה חודשים, ולמרות זאת החליט שאין מה להפסיד ונתן לו אותן לריפוי, ואכן מי שאמר לשמן שידלק אמר לחומץ ודלק, והוא מיד חש הקלה, ומאותו מפגש מוזמן הוא התקרב אליו מאד, והוא השפיע עליו להתיישב בקביעות בארץ הקודש, והוא אכן שמע בקולו, ועל אף שלא היה חסר לו שום דבר בשווייץ, עלה ארצה עם בני משפחתו.

אך טבעי היה שבני ברק למרות שהייתה

איך עומדים יהודים יומם ולילה ומבכים את החורבן, מצפים ומייחלים לבניין בית המקדש, לומדים ומשננים את תבניתו ואת כל מעשהו, זהו האות והמופת המובהק ביותר שבית המקדש אכן יבנה במהרה, אתה נשכחת לנצח ואיבדת את שמך, 'יהודה חיה תחיה ופרוח תפרח', ובכך התייחס לכתובת החרוטה כאחד התבליטים שבשער יהודה השבויה.

מהי הסיבה שהוא עלה לדור בארץ הקודש?

תמיד הוא אמר שיש הבדל מהותי מאד בין צורת החיים החרדיים בארץ הקודש, וזאת נוכח שהותו הקבועה בימי ירחי כלה בשיבת פוניבו' מירי שנה בשנה, לצורת ארץ לחיים שלנו כאן בשווייץ, ההבדל הראשון שאצלנו בשווייץ חיו כל היהודים בין גויים, וזה חייב לקיים בינינו חיי קהילה, ובחיי הקהילה אתה חי בתוך אקלים חם ותומך של יהודים שומרי מצוות, וגם יהודי שלא שמר תורה ומצוות לא שנה את הדתי כי היו דברים משותפים, והביחר של שומרי התורה והמצוות שם נשמר הרבה אודות לכך שהם חסו תחת הרגל של אגודת ישראל, והתואר 'אגודיסט' היה הצהרה נרדפת לשומר תורה שחי על פי השולחן ערוך, לא משנה מי 'בר בי רב' או 'מר רב אשי' 'בעל בית' או 'יושב בית המדרש', 'רופא' או עסקן, ואגודיסט היה זיהוי של איש השולחן ערוך.

ואירע פעם כפי שסיפר אחי רבי משה, שמרן הגר"י אברמסקי זצוק"ל הגיע פעם לשווייץ, והוא פגש בעסקן שהיה שייך לחוגי המזרחי וגער בו איך אתה כיהודי דתי לא משתייך ל'אגודת ישראל', זו היתה התמונה של חיינו שם, וזה היה כבוד להשתייך לזה כמו משפחה מורחבת, וזאת בעקבות שכילדים ונערים ספגנו מחוגים ושיעורים שנמסרו לנו במסגרות של אגודת ישראל את כל האירישקייט הנצרכת להישמר מהסביבה שאינה חרדית, אך לאחר מכן המצב נעשה שונה, ואנו חיים בין יהודים, מצד אחד אין את תחושת המאחד והביחד, ומול זה מתפתחת שנאה גדולה מאד לדת ולשומרי התורה, ולשם כך ביקש לעקור את הכל ולהגיע לארץ הקודש לחיות במחיצת יהודים חרדים ויראים ולחנך את משפחתו בהתאם, כפי שהצליח ב"ה מעל ומעבר.

ומה הביא אותו להגיע לירחי כלה לארץ הקודש?

בהיותו רופא צעיר הוא נהג להשתתף פעם אחת בשנה בוועידת רופאים עולמית, בה

{20 מוסף שבת קודש}

או עיירת פיתוח קטנה, ובשנת תש"ל שבו עלתה המשפחה ארצה, פרנסה לרופא מדופלם שכמותו לא הייתה בה, כי אפילו סניף קטן של קופת חולים לא היה בעיירה הקטנה הזו, שאפילו מעמד של עיר עדיין לא היה לה, ובית חולים לא היה אז אפילו בגדר חלום. ולכן הוא נסע מירי יום ביומו מבני ברק לירושלים, כדי לעבוד בבית החולים 'שערי צדק' שהיה עדיין במבנה הישן ברחוב יפו. בשל כך, זכה לקרבה מיוחדת לגדולי הדור בירושלים, מרנן הגר"ח שמואלביץ זצוק"ל, הגר"י אברמסקי

הפתק הנדיר של מרן החזו"א שברשותו

דמותו של מרן החזון איש זכתה להיחקק לנצח בארבעת כרכי 'פאר הדור' ו'בספר החזון איש בדורותיו' ובאופן נרחב הופיעו כרכי הספר 'מעשה איש', שנכתבו בידיהם האמונות של נאמני ובאי ביתו, ושרת ההיגיון נותנת שאילו היה נמצא בעולם שירות מופלא שכזה, הרי שכבר היה מוצא את דרכו להתפרסם באחת מאותן אכסניות מכובדות, ולא מצאו זאת בין בתריהם, ולכן מצאו להם המפקקים לתלות סיפור זה בדמיון ומציאות ששימשו בו בערבוביא.

אלא שהשרטוט אכן נמצא בידי רבי משה רוטשילד זצ"ל, ותוכנו מתפרסם עתה במיוחד להראות גודל חכמת גאוני התורה, ובמיוחד רבן של ישראל שלאחרונה מלאו 65 שנה לסילוקו. ובו נכתב: 'לבי הרשי"ז נ"י, שלוחם ל"ה לנרדי, הלא ידעת כי אין דרכי ודרכיך לבא בויכוחים, ולכן הידעת ושמעת ואפרט לך בציור זה הנחש הכללי, [מקום הציור], נא להראות זה להנ"ל, וכפי דעתו בזה נא לשמוע כי הוא בפקדון' אם אינכם נוסעים היום תוך

סיפור מרגש במיוחד המראה עד כמה גדולה רוחם של גדולי התורה בכל מקצועותיה, תיאר לימים רבי משה זצ"ל אודות פתקה מיוחדת שקיבל ממרן החזו"א בדבר ניתוח לב סבור, ששרטט מרן החזו"א בפתקה המיוחדת את תוכניתו, שהביאה לתדהמה אצל רופאים בכירים שקיבלו זאת מידי רבי משה.

המקרה אירע בבני משפחתו של יהודי שנוקק לניתוח מסוכן בליבו, אשר פנו אל מרן החזון איש שיכריע בעצתו מאחר והרופאים סבורים שהניתוח יגרום כמעט ודאי למוות, ומאידך אין סיכויים לחולה להישאר בחיים ללא ניתוח. כדרכו שאל מיד לפרטי המחלה ואחר כך שירטט על גבי נייר את צורת הלב וחדריו, וציין בשרטוט כיצד על המנתחים לבצע את הניתוח למען יוכתר בהצלחה. בני המשפחה הביאו את השרטוט לפני פרופ' נרדי, שחקר אותם מי הוא המומחה שערך את השרטוט ופתר בזה את הבעיה המסוכנת של החולה, ולפי שרטוטו של מרן החזון איש בוצע הניתוח בליבו בהצלחה והחולה יצא בריא ושלם.

למרות שבכלל היה רופא ילדים, ולפני שעלה לארץ משוויץ הוא היה רופא הילדים היחיד בבני ברק, כמו עיניו של היום ראה אז את הצורך כהקמת בית חולים, ולדבריו 'בלי בית חולים אנשים ימותו ואפשר להציל נפשות', והמשיך בחזונו כשהמטרה הראשונה של בית החולים היא המורעות לערך החיים והארכת חיים, המטרה השנייה היא לרפא, ובהיותו משתתף בירחי כלה של ישיבת פוניבז' שנים רבות, זכה דרכה להתקרב למרן המשגיח רבי יחזקאל לוינשטיין זצוק"ל, הוא אף היה מיועד עם מרן הרב מפוניבז' זצוק"ל, וכשהוא נשאל פעם אם הוא ר"ד וואלך במהדרה חדשה, הוא אמר, הלוואי!!

ולימים תיאר סיפור מופלא שהחיש אותו לכך, לפני הרבה שנים היה כאן נער משוויץ שסבל במולדתו מאי אילו בעיות חינוכיות, הוא בא לארץ והתגורר אצל משפחת אומנה, שם התחנך, אבי המשפחה נכנס למרן הקהלות יעקב זצוק"ל ושאל אותו אם לעשות ביטוח רפואי לנער, ומרן השיב לו תעשה לו ביטוח בשביל מחלות, אבל בשביל ניתוחים ואשפוזים אל תעשה, כי בשביל זה רוטשילד כבר גמר את בית החולים, וזה היה אפילו בטרם רכש רבי משה את המגרש, אבל ברכת הקהלות יעקב התקיימה, ואכן כשאותו נער זקוק היה לניתוח כבר התנוסס בית החולים מעייני הישועה במעלה רחוב הרב פוברסקי בבני ברק, והמנותח התוספתן אפנדיציט הראשון של בית החולים היה אותו נער, וכך למרות שכולם אמרו לו – אתה משוגע, הוא סיפר שגם בעיני עצמו היה משוגע, אבל בתור רופא הוא לא יכול היה להימלט מראיית הצורך שבדבר שהגיעה גם אחרי שנה של עבודה בבית החולים שערי צדק בירושלים. הסיבה שידע שיצליח במשימתו הכבדה כפי שרואים היום, כי הוא ידע כי העירוד והתמיכה של גדולי הדור ללא הרף הם העומדים לו, והוא מעולם לא התלונן לדבריו על פרנסתו וגם לא שקע בחובות כדי להקים את בית החולים, ורק כשהיה לו בנה זאת.

כשרכש את המגרש שהיה פרדס במקום בו ניצב בית החולים היום, הוא קיבל מכתב מראש עיריית בני ברק אז מר גוטליב שאמר לו – 'שמת מעותיך על קרן הצבי', ונשמרו המילים במכתב עד היום, וכשאמרו לו באותם ימים שרי מפא"י שלא צריך בית חולים, הוא השיב להם בשנינותו 'יבוא יום שאתם לא תהיו פה אבל בית החולים יהיה גם יהיה ויציל אלפי אנשים...

חשב אפילו לגבות תשלום עבור שירותי הייעוץ והבדיקה שלו. בחדר ההמתנה עמדה קופה גדולה לתרומות, שסייעה בשלב מאוחר יותר להקמת בית הרפואה 'מעייני הישועה'.

קשר זה אף הביאו לפתוח את בית הרפואה?

רבי משה התפאר ושמח מאד שזכה להיות רופאם של שורה ארוכה של גדולי הדור שעבר, כמרן בעל הקהילות יעקב זצוק"ל, הבבא סאלי זצוק"ל, מרן המשגיח רבי יחזקאל לוינשטיין זצוק"ל, וזאת הוא אומר

זצוק"ל ועוד, ומלבד זאת, היה גם מוהל ידוע וביצע אלפי בריתות ברחבי העולם, שבהן מל גם מבוגרים עולי ברית המועצות. גם בהפוגות הקצרות, בין משמרת למשמרת בבית החולים, היו ידיו מלאות עבודה, בשל היותו הרופא היחיד בבני ברק באותן שנים, ביתו שברחוב אלישע הפך לסניף לא רשמי של כל קופות החולים, ולחדר מיון קדמי. במשך כל ימות השבוע המה הבית מאנשים נשים וטף, שבאו לבקש מזור ומרפא, עצה ותושייה, והרופא הצעיר, שהיה כבר אב למשפחה ברוכת ילדים, לא

נייר גס בצבע חום ששימש כשקית נייר, באותן השנים לא נהגה היד הרחבה כבימינו, ונייר לצרכי כתיבה נרכש במיוחד לשם כך במחברות ופנקסי כתיבה, ולא השתמשו בהם לכתביה ארעית, לתזכורת חד פעמית וכדומה, לכתובות ארעיות היה נפוץ למדי השימוש החוזר בשקיות הנייר שסיימו את תפקידן, והיו תולשים מהן פיסות נייר שישמשו כ'פיתקאות'.

מתלאותיו של שירטוט זה שאילולא תושייתו של רבי משה רוטשילד שהשכיל מבעוד מועד לצלם העתק ממנו כשראה זאת לראשונה, הרי שגורלו היה כגורל כל תכולת המזוודה שנשדרה בידיו האלימות של שורד כהה עור שתקף את רבי משה רוטשילד ברחוב לונדוני לפני שנים רבות. הפיתקא שלפנינו אפילו אינה חתוכה בצורה יפה ונראית כאילו נתלשה בדחיפות, ובה מרן החזון איש פונה בה לאחר ממקורביו בשם רש"י שכל הנראה קיים עמו שיחה בענין, ובהמשך לאותה שיחה בה הסביר לו מרן החזון איש את דעתו, ומבקש ממנו בפיתקא שיבצע זאת לריפוי.

24 שעות. המצפה לרפואתו במהרה מנאי אי"ש. (נרדי ככל הנראה הוא הרופא, וכנראה לא הסכים לנתח בצורה זו שלא הכירה). בשירטוט האמור שנכתב בעצם כתי"ק של מרן החזון איש, מדובר בניתוח לב נדיר, שהביא לימים את ר' שמואל זומרפלד מברוקלין שיעץ פעם לרופאים עקב מקרה של חולה מסוכן שטיפל בעניינו דרך חדשה בניתוח לב פתוח דרך הגב, ושירטוט על גבי נייר את מסלול הנתיחה בקווים ברורים, כפי שזה מצטייר, מתוך שיטה חדשה שפיתחו מדענים רוסיים רק שנתיים לאחר מכן, והרופאים השתוממו ושאלו לזהותו של המשרטט הגאוני שרשם זאת בצורה כה בהירה, והתפעלו לשמוע כי הוא יהודי גאון העוסק רק בתורה כל ימיו המתגורר בבני ברק ושמו רבי אברהם ישעיהו קרליץ זצוק"ל. שירטוט זה שנמצא אצל רבי משה רוטשילד זצ"ל שלימים ייסד וניהל את בית הרפואה 'מעייני הישועה' נכתב במקור על גבי פיסת נייר אריזה הזכור לוותיקים מבינינו שהיה